

İÇİNDEKİLER – CONTENTS

Araştırma ve İnceleme Makaleleri/Research and Review Articles:

Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN'in Hayatı ve Eserleri.....VI-VIII
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN's Life and Works

SAİM SAKAOĞLU1

Bir Masal Araştırmacısının Dünü, Bugünü ve Yarını
A Folk Tales Researcher's Past, Today and Tomorrow

İSMET ÇETİN28

İhlas'ın Şiirlerinde Eleştiri
Criticism in İhlasi's Poems

DİLAVER DÜZGÜN-BİLGİ TOMO.....38

Divanü Lügati't-Türk'te "Bilig" Kavramı
The Concept of "Bilig" in Divanü Lügati't-Türk

AYNUR KOÇAK-MERVE GÜNALTAY BAŞAK46

Anadolu'da Meryem Ana ile İlgili Yiyecek ve İçecekler
Foods and Drinks Related to The Virgin Mary in Anatolia

FARUK ÇOLAK.....66

Sağaltma Ocakları Üzerine Bir Köken Miti ve Kuskan'da Kengi Ocağı
An Origin Myth on Healing Centers and Kengi Health in Kuskan

MEHMET ÇERİBAŞ77

Türk Kültüründe Yeni Bir Ant İçme Töreni Olarak "Toprak Ferağı (Toprak Andı)"
Land Oath as a New Oath Ceremony in Turkish Culture

REFİYE OKUŞLUK ŞENESEN.....90

G. Hofstede'nin Erillik-Dişillik (Masculinity) Faktörü Türkiye Analizinin Türk Halk Bilgisi Açısından Değerlendirilmesi
G. Hofstede's Masculinity Factor Evaluation of Turkey Analysis in Terms of Turkish Folk Knowledge

RABİA GÖKCEN KAYABAŞI	104
Halk Hikâyelerinde Çatışma ve Çatışma Çözme Biçimleri <i>Conflict and Conflict Resolution Styles in Folk Stories</i>	
EBRU ŞENOCAK	116
Efsanelerde Ana Baba Yetişkin Rolü ve Kültürel Kodlar <i>The Role of Parents and Adults in the Legends and Cultural Codes</i>	
OĞUZ DOĞAN	132
Geleneksel Ekolojik Bilgi Bağlamında Iğdır'da Bir Halk Meteorolojisi Uygulaması <i>A Folk Meteorology Practice in the Context of Traditional Ecological Knowledge</i>	
MEHMET ALPTEKİN	146
Silifke Halk Kültüründe Poyraz <i>Poyraz in Silifke Folk Culture</i>	
TUĞÇE ERDAL	169
Mitik Dünyanın Düşünü Modern Dünyada Aramak: Heykel Galatea'dan Yapay Zekâ Kadın Modelleri Seren Ay ve Asena İlik'e Uzanan İdeal Kadın Arzusu <i>Seeking the Dream of the Mythical World in the Modern World: The Desire for the Ideal Woman from the Sculpture Galatea to Artificial Intelligence Female Models Seren Ay and Asena İlik</i>	
TUBA ALPTEKİN	187
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Bağlamında Nasreddin Hoca Fıkraları <i>Nasreddin Hodja Jokes in the Context of Gender Roles</i>	
YELDA SEVİM	211
Sanal Kültürün Aileye Yansımaları Bağlamında Sanal Ebeveynlik <i>Virtual Parenting in the Context of the Reflections of Virtual Culture on the Family</i>	
SERDAR DENİZ ÖZDEMİR	231
Türk Masallarında Kozmik Bir Varoluş Biçimi: Güneş ve Sembolik Yansımaları	

A Cosmic form of Existence in Turkish Fairy Tales: The Sun and its Symbolic Reflections

REYYAN ÖZKILIÇ	246
<i>Axel Olrik'in Epik Yasaları Işığında Köroğlu'nun Bolu Beyi Kolu</i>	
<i>In the Light of Axel Olrik's Epic Laws the Bolu Bey Variant of Köroğlu</i>	
ZEYNEP DİLEK ÖZ	261
<i>Doğumla İlgili İnanış ve Uygulamalarda "Değirmen"</i>	
<i>"The Mill" in Birth-Related Beliefs and Practices</i>	
Yayın ve Etik İlkeleri	277

EDİTÖRLERDEN

Değerli Okurlarımız, *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*'nin bu özel sayısı, Türk halk kültürü alanında önemli hizmetleri ve katkıları olan değerli bilim insanı, kıymetli hocamız Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN'in vefatının 5. yılı münasebetiyle "Armağan Özel Sayısı" olarak hazırlanmıştır.

31 Ağustos 2019 tarihinde aramızdan ayrılan Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN, Türkiye'de ve Türk dünyasında, Türk kültürü üzerine önemli çalışmalar yapmış değerli bir akademisyendir. Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'nun ilk doktora öğrencisi olarak bilim dünyasına adım atan ALPTEKİN, akademik hayatı süresince yüzlerce makale, bildiri, ansiklopedi maddesi ve kitap bölümü hazırlamış, 43 kitap (bir kısmı iki ve daha fazla yazarlı) yayımlamıştır. Kitapları arasında özellikle; *Taşeli Masalları*, *Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı*, *Türk Saz Şiiri Antolojisi* (S. Sakaoğlu ile birlikte) ile *Efsane ve Motifleri Üzerine* adlı eserleri defalarca baskısı yapılan ve üniversitelerde ders kitabı olarak okutulan eserlerinden sadece birkaçıdır. Okuyucularımız, hocamızın akademik çalışmaları hakkında aşağıda yer alan biyografisinden ayrıntılı bilgi edinebileceklerdir.

Üniversitede çalıştığı dönemlerde birçok öğrencisinin hayatına ışık tutan ve onlara bilim dünyasının kapılarını aralayan ALPTEKİN, lisans öğrencilerinin dışında 26 yüksek lisans öğrencisi ile 9 doktora öğrencisinin danışmanlığını yapmıştır. Bugün, bu öğrencilerinden büyük bir kısmı farklı üniversitelerde öğretim üyesi olarak, Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN'den almış oldukları bayrağı gururla taşımaktadırlar.

Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN'e armağan olarak yayımlanan bu özel sayıda onun hocalarından, öğrencilerinden ve meslektaşlarından oluşan yazarlarımıza ait birbirinden değerli 17 bilimsel makale yer almaktadır. Çağrılı isimlerce kaleme alınan inceleme ve araştırma özelliğine sahip bu makaleler, Türk kültürünün çeşitli konularını içermekte olup; halkbilimi (gelenek-görenek, inanış, halk hekimliği, mutfak kültürü), edebiyat (halk edebiyatı, âşık edebiyatı), dil bilimi, eğitim, sosyoloji, kültür incelemeleri (sembolizm, sanal kültür, kültürlerarası iletişim) vb. konularda hazırlanmış bilimsel içerikli yazılardır. Bu yazıları, işlerinin yoğun olmasına rağmen büyük bir özveriyle hazırlayarak özel sayıda yayımlanmasını arzu eden kıymetli yazarlarımıza müteşekkirimiz. Ayrıca makalelerin hazırlanıp yayımlanma aşamasına getirilmesinde her biri sosyal bilimlerin farklı disiplinlerinde uzmanlaşmış akademisyenlerden oluşan hakemlerimizin de büyük katkıları olmuştur. Gönderilen yazıları dikkatli bir şekilde okuyarak gerekli ekleme ve düzeltmeleri yapan bütün hakemlerimize çok teşekkür ederiz.

Hiç şüphesiz hazırlanan bu özel sayılar, ilim adamlarına duyulan vefanın, saygının ve özlemin en güzel göstergesidir. Bu vesileyle Motif Akademi Halkbilimi Dergisi'nin bu özel sayısının Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN adına "Armağan Sayısı" olarak hazırlanmasına onay veren Motif

Halk Oyunları Eğitim ve Öğretim Vakfı Başkanı M. Zeki BAYKAL Bey ile yayınlanmasında emeği geçen başta dergi baş editörü Prof. Dr. Mehmet AÇA Bey olmak üzere, bütün dergi ekibine ve yayın kuruluna teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK

Doç. Dr. Atiye NAZLI

Özel Sayı Editörleri